

Miniszterelnökség

Iromány száma: **T/13571.**

Benyújtás dátuma: **2020-11-05 14:29**

Parlex azonosító: **80IZT46Q0001**

Címzett: Kövér László, az Országgyűlés elnöke

Tárgy: Törvényjavaslat benyújtása

Benyújtó: Dr. Semjén Zsolt, miniszterelnök-helyettes

Előadó: dr. Varga Judit, igazságügyi miniszter

Törvényjavaslat címe: A koronavírus világjárvány második hulláma elleni védekezésről

A Kormány nevében mellékelten benyújtom a koronavírus világjárvány második hulláma elleni védekezésről szóló törvényjavaslatot.

A törvényjavaslat 4. § (1) bekezdése az Alaptörvény XXIX. cikk (3) bekezdése és 31. cikk (3) bekezdése alapján, 4. § (2) bekezdése az Alaptörvény XXIX. cikk (3) bekezdése, 2. cikk (1) bekezdése és 35. cikk (1) bekezdése alapján sarkalatosnak minősül, ezért elfogadásához a jelen lévő országgyűlési képviselők kétharmadának „igen” szavazata szükséges.

2020. évi törvény

a koronavírus világjárvány második hulláma elleni védekezésről

Az Országgyűlés szem előtt tartva különösen annak lehetőségét, hogy az Országgyűlés ülésezése a koronavírus világjárvány második hulláma következtében szünetelhet, annak tudatában, hogy vészterhes időkben felelős döntéseket kell hozni, és hogy az eddig megtett – és a potenciálisan előttünk álló – intézkedések szokatlan és idegen korlátozásnak tűnnek, de ezek betartása, az összefogás és a fegyelmezettség a magyarság legfontosabb erőforrása lehet, a közös cselekvés, a nemzeti összefogás, az egészségügyben és a rendfenntartásban dolgozók, illetve valamennyi érintett áldozatos munkája elismerésével, a Kormány veszélyhelyzetben alkotott rendeletei hatályának meghosszabbítására vonatkozó felhatalmazás megadására a következő törvényt alkotja:

1. §

Ez a törvény az Alaptörvény 53. cikk (1) bekezdése alapján a Kormány által kihirdetett, a veszélyhelyzet kihirdetéséről szóló 478/2020. (XI. 3.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Rendelet) szerinti, az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető tömeges megbetegedést okozó SARS-CoV-2 koronavírus világjárvány következményeinek elhárítása, a magyar állampolgárok egészségének és életének megóvása érdekében elrendelt veszélyhelyzettel (a továbbiakban: veszélyhelyzet) összefüggő sajátos szabályokat állapítja meg.

2. §

(1) Az Országgyűlés az Alaptörvény 53. cikk (3) bekezdése alapján felhatalmazza a Kormányt, hogy a veszélyhelyzetben az Alaptörvény 53. cikk (1) és (2) bekezdése szerinti kormányrendeletek hatályát e törvény hatályvesztéséig meghosszabbítsa.

(2) Az Országgyűlés e törvény hatályvesztését megelőzően az (1) bekezdés szerinti felhatalmazását visszavonhatja.

(3) Az Országgyűlés a Rendelet hatálybalépését követően e törvény hatálybalépéséig megalkotott, az (1) bekezdés szerinti kormányrendeleteket megerősíti.

3. §

A Kormány a SARS-CoV-2 koronavírus világjárvány következményeinek elhárítása érdekében az intézkedések hatályának fenntartásáig megtett intézkedésekről rendszeresen, az Országgyűlés ülésén – annak hiányában az Országgyűlés elnöke és az országgyűlési képviselőcsoportok vezetői részére – ad tájékoztatást.

4. §

(1) A helyi önkormányzat vagy a nemzetiségi önkormányzat képviselő-testülete feloszlásának kimondása esetén e döntés hatálya a veszélyhelyzet megszűnését követő napon áll be.

(2) A veszélyhelyzet megszűnését követő napig időközi választás nem tűzhető ki, a már kitűzött választások elmaradnak. A kiadott ajánlóíveket a törvény hatálybalépését követő tizenöt napon belül le kell adni a választási irodában, amely azokat megsemmisíti. A ki nem tűzött és az elmaradt választást a veszélyhelyzet megszűnését követő tizenöt napon belül ki kell tűzni.

(3) A veszélyhelyzet megszűnését követő napig országos és helyi népszavazás nem kezdeményezhető, a már kitűzött országos és helyi népszavazások elmaradnak. A népszavazás kezdeményezéséről, az európai polgári kezdeményezésről, valamint a népszavazási eljárásról szóló 2013. évi CCXXXVIII. törvény II-IV. Fejezetében meghatározott valamennyi határidő megszakad. A határidők a veszélyhelyzet megszűnését követő napon újra kezdődnek. A ki nem tűzött és az elmaradt országos és helyi népszavazást a veszélyhelyzet megszűnését követő tizenöt napon belül ki kell tűzni.

5. §

Ez a törvény a kihirdetését követő napon lép hatályba.

6. §

Ez a törvény a kihirdetését követő 90. napon hatályát veszti.

7. §

E törvény

- a) 4. § (1) bekezdése az Alaptörvény XXIX. cikk (3) bekezdése és 31. cikk (3) bekezdése alapján,
- b) 4. § (2) bekezdése az Alaptörvény XXIX. cikk (3) bekezdése, 2. cikk (1) bekezdése és 35. cikk (1) bekezdése alapján

sarkalatosnak minősül.

Általános indokolás

A koronavírus járvány erőteljesen terjed nemcsak Magyarországon, hanem egész Európában. Továbbra is az a célunk, hogy emberéleteket mentünk meg, ezért a járvány elleni védekezésben gyors döntési és cselekvési képességre van szükség. A rendkívüli jogrend ebben nyújt segítséget, hiszen a jelenlegi járványügyi helyzetben a meghozott intézkedések minél gyorsabb végrehajtása indokolt. Az eljárásrend heteket vehet igénybe, ennyit nem várhatunk, a magyar emberek egészsége az első.

A koronavírus járvány második hullámára válaszként több európai ország ismét bevetette a rendkívüli jogrendet, míg mások az első hullám óta hosszabbítják azt. Olaszországban például a kormány meghosszabbította rendkívüli állapot hatályát, Franciaországban és Spanyolországban egészségügyi vészhelyzetet vezettek be.

A koronavírus világjárvány első hulláma miatt 2020. március 11. napjától a Kormány a veszélyhelyzet kihirdetéséről szóló 40/2020. (III. 11.) Korm. rendelettel veszélyhelyzetet hirdetett ki, amely során számos egészségügyi, karantén- és gazdasági intézkedés meghozatalára került sor, amelyek hozzájárultak ahhoz, hogy Magyarország – szemben a legtöbb európai állammal – rendkívül sikeresen kezelte a járványt.

2020. június 18. napján a Kormány a járványügyi készülség bevezetéséről szóló 283/2020. (VI. 17.) Korm. rendelettel – a veszélyhelyzet megszüntetésével egyidejűleg – Magyarország egész területére az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (a továbbiakban: Eütv.) 228. § (1) bekezdése és (2) bekezdés a) pontja alapján, figyelemmel az Eütv. 228. § (4) bekezdésében foglaltakra, egészségügyi válsághelyzet elrendelésével járványügyi készülséget vezetett be.

Az Országgyűlés tudatában van annak, hogy vészterhes időkben felelős döntéseket kell hozni, és hogy az eddig megtett - és a potenciálisan előttünk álló - intézkedések szokatlan és idegen korlátozásnak tűnnek, de ezek betartása, az összefogás és a fegyelmezettség a magyarság legfontosabb erőtartaléka lehet. A közös cselekvés, a nemzeti összefogás, az egészségügyben és a rendfenntartásban dolgozók, illetve valamennyi érintett áldozatos munkája a lehető legszélesebb körű nemzeti egység sarokpontjai. Az Országgyűlés tagjai a javaslat elfogadásával járulhatnak hozzá a vészterhes időkben szükséges nemzeti egység megteremtéséhez és fenntartásához.

Az Alaptörvényünk, amely jogrendszerünk alapja, nemzetközi összehasonlításban is rendkívül részletesen és garanciákkal körülhatárolt módon rögzíti, hogy rendkívüli helyzetekben mi a teendő és melyik alkotmányos szervnek mi a feladata. A veszélyhelyzet hatályának 15 napon túl történő meghosszabbítása ennek értelmében az Országgyűlés felelőssége.

Mindezek alapján a javaslat célja, hogy az Alaptörvény 53. cikk (1) bekezdése alapján a Kormány által kihirdetett, a veszélyhelyzet kihirdetéséről szóló 478/2020. (XI. 3.) Korm.

rendelet (a továbbiakban: Rendelet) szerinti, az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető tömeges megbetegedést okozó SARS-CoV-2 koronavírus világjárvány következményeinek elhárítása, a magyar állampolgárok egészségének és életének megóvása érdekében elrendelt veszélyhelyzet kihirdetésével egyetértve, az azóta meghozott valamennyi intézkedést megerősítse, és azok hatályát az Alaptörvény 53. cikk (3) bekezdése alapján meghosszabbítsa.

A javaslat további célja, hogy Magyarország Kormánya abban az esetben is megalkothassa és hatályában fenntarthassa a rendkívüli rendelkezéseket tartalmazó rendeleteit, ha az Országgyűlés bármely, a SARS-CoV-2 koronavírus okozta humánjárvánnyal összefüggő okból nem ülészik.

Ezen indokolás a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés a) pontja alapján az Indokolások Tárában közzétételre kerül.

Részletes indokolás

1-2. §

A Kormány a veszélyhelyzet kihirdetéséről szóló 478/2020. (XI. 3.) Korm. rendelettel az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető tömeges megbetegedést okozó SARS-CoV-2 koronavírus világjárvány következményeinek elhárítása, a magyar állampolgárok egészségének és életének megóvása érdekében Magyarország egész területére veszélyhelyzetet hirdetett ki.

A javaslat 2. §-a az Alaptörvény 53. cikk (3) bekezdése szerinti felhatalmazást tartalmazza. A felhatalmazás tárgyi és időbeli kereteinek meghatározásakor a javaslat figyelemmel van arra, hogy a Kormány intézkedéseit, illetve vonatkozó normáit több kormányrendelet tartalmazza, ezért a hatály-meghosszabbítással érintett kormányrendeletek körét nem merev hivatkozás útján állapítja meg, hanem a rendkívüli intézkedések bevezetésére vonatkozó jogalkotói hatáskört megalapozó alaptörvényi rendelkezés feltüntetésével. Lényeges, hogy ez a felhatalmazás a Kormány jövőben meghozandó intézkedéseire is vonatkozik.

A felhatalmazás időbeli hatályát tekintve a javaslat a törvény hatályvesztéséig biztosítja az Alaptörvény 53. cikk (3) bekezdése szerinti felhatalmazást, ugyanakkor a javaslat 2. § (2) bekezdése egyértelművé teszi, hogy e döntés visszavonható, továbbá értelemszerűen a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 10. § (3) bekezdés a) pontja szerinti hatáskör is az Országgyűlés rendelkezésére áll.

Ki kell emelni, hogy az Országgyűlésnek a soron következő határozatképes ülésein a fenti konstrukció alapján a felhatalmazás fenntartásáról nem szükséges dönteni, az ex lege a törvény hatályvesztésig fennmarad, döntés ezt megelőzően csupán a felhatalmazás visszavonásának igénye esetén szükséges. Hangsúlyozandó ugyanakkor, hogy a felhatalmazás visszavonására az Országgyűlésnek az intézkedéseket tartalmazó egyes kormányrendeletek kihirdetését követő 16.

naptól van lehetősége az Alaptörvény 53. cikk (3) bekezdésének megfelelően. A felhatalmazás tárgyi keretei alapján pedig az Országgyűlésnek lehetősége van továbbá arra, hogy csupán a Kormány által hozott egyes intézkedések tekintetében vonja vissza a felhatalmazását. Emellett pedig a javaslat 2. § (3) bekezdése kimondja, hogy az Országgyűlés a Rendelet hatálybalépését követően a javaslat hatálybalépéséig megalkotott, rendkívüli intézkedéseket tartalmazó kormányrendeleteket megerősíti, ezáltal az Országgyűlés politikailag elismeri a Kormány eddigi, a járvány megakadályozására tett lépéseit.

3. §

A javaslat előírja, hogy a Kormány a veszélyhelyzet elhárítása érdekében az intézkedések hatályának fenntartásáig megtett intézkedésekről rendszeresen, az Országgyűlés ülésén - annak hiányában az Országgyűlés elnöke és az országgyűlési képviselőcsoportok vezetői részére - tájékoztatást adjon.

4. §

Az Alaptörvény 35. cikk (4) bekezdése alapján a képviselő-testület - sarkalatos törvényben meghatározottak szerint - kimondhatja feloszlását. A javaslat szerinti - az Alaptörvény 31. cikk (3) bekezdése és 35. cikk (4) bekezdése alapján sarkalatos törvényi - szabály zárt időintervallumban átmenetileg kimondja, hogy a helyi önkormányzat vagy a nemzetiségi önkormányzat képviselő-testülete feloszlásának kimondása esetén e döntés hatálya a veszélyhelyzet megszűnését követő napon áll be. Ez az eset vonatkozik arra is, amikor a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 46. § (4) bekezdés alapján a települési önkormányzat képviselő-testületének, a fővárosi, megyei közgyűlésnek feladat- és hatáskörét a polgármester, illetve a főpolgármester, a megyei közgyűlés elnöke gyakorolja.

Az Országgyűlés a fenti indokok alapján a nemzetiségi önkormányzatok képviselő-testülete vonatkozásában is e szabályokat állapítja meg.

Figyelemmel továbbá arra, hogy a választási és népszavazási eljárások során valamennyi választópolgár személyes részvétele válna szükségessé, az a humánjárvány megelőzését, illetve következményeinek elhárítását súlyosan veszélyeztetné. Tekintettel arra, hogy ezen eljárások veszélyhelyzetre vonatkozó szabályokat nem tartalmaznak, a javaslat rendelkezik arról, hogy a veszélyhelyzet idején a választási és népszavazási eljárási határidők megszakadjanak, valamint időközi választás vagy népszavazás nem tartható, azonban az így elmaradt választás, illetve népszavazás időpontját a veszélyhelyzet megszűnését követő tizenöt napon belül ki kell tűzni.

A már kitűzött választások elmaradására tekintettel szükséges továbbá, hogy a jelölteknel, illetve a jelölő szervezeteknél lévő ajánlóívek visszakerüljenek a választási irodákhoz, és a választási eljárásról szóló törvényben foglaltakkal összhangban - figyelemmel a választási eljárás alapelveire - megsemmisítésre kerüljenek.

5. §

A javaslat a veszélyhelyzet azonnali és hatékony kezelése érdekében a hatálybalépést a kihirdetést követő napban határozza meg.

6. §

A javaslat megállapítja, hogy e törvény a kihirdetését követő 90. napon hatályát veszti.

7. §

A javaslatnak Alaptörvény 24. cikk (9) bekezdése alapján, a helyi önkormányzatokra és a nemzetiségi önkormányzatokra vonatkozó 4. § (1) bekezdése az Alaptörvény XXIX. cikk (3) bekezdése és 31. cikk (3) bekezdése alapján, továbbá az országgyűlési, a helyi és nemzetiségi önkormányzati választásokra vonatkozó 4. § (2) bekezdése az Alaptörvény XXIX. cikk (3) bekezdése, 2. cikk (1) bekezdése és 35. cikk (1) bekezdése alapján sarkalatosnak minősül.